

UDENRIGSMINISTERIET

EKN, sagsnr.: 2022-17351
Den 29. november 2022

Rådsmøde (almindelige anliggender) den 13. december 2022

SAMLENOTAT

1. Forordning om gennemsigtighed og målretning i forbindelse med politisk reklame.....	2
2. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 15.-16. december 2022 (udkast til konklusioner)	7
3. Den landespecifikke retsstatsdialog	9
4. Lovgivningsmæssig programmering: Fælles erklæring om EU's lovgivningsmæssige prioriteter for 2023-2024	11
5. Det Europæiske Semester 2023 - Roadmap	14
6. Opfølgning på feedbackarrangement i forbindelse med Konferencen om Europas fremtid....	16

1. Forordning om gennemsigtighed og målretning i forbindelse med politisk reklame

KOM (2021) 0731

Nyt notat

1. Resumé

Kommissionen har den 25. november 2021 fremlagt et forslag til forordning vedrørende gennemsigtighed og målretning i forbindelse med politisk reklame KOM (2021) 731, herefter forslag om politisk reklame. Forslaget er en del af Kommissionens "demokratipakke". På rådsmødet (almindelige anliggender) den 13. december 2022 ventes en drøftelse og eventuel vedtagelse af Rådets generelle indstilling for det samlede forslag om politisk reklame. Forslaget hører under kulturministerens ressort, men behandles i Rådet for almindelige anliggender. Det samlede forslag om politisk reklame vil medføre lovgivningsmæssige konsekvenser særligt i form af behov for tilpasning af dansk lovgivning. Ligeledes forventes det samlede forslag at have statsfinansielle konsekvenser bl.a. i form af myndighedstilsyn samt erhvervsøkonomiske konsekvenser bl.a. i form af administrative konsekvenser for udbydere af politiske reklame-tjenester. Regeringen støtter Kommissionens intention om at fastsætte og harmonisere regler for gennemsigtighed i politisk reklame i EU samt at beskytte personoplysninger i forbindelse med politisk reklame.

2. Baggrund

Kommissionen har den 25. november 2021 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om gennemsigtighed og målretning i forbindelse med politisk reklame (KOM (2021) 731), herefter forslag om politisk reklame. Forslaget om politisk reklame er oversendt til Rådet den 3. december 2021 i dansk sprogversion. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivninger vedr. det indre markeds funktion samt med hjemmel i artikel 16 i TEUF for så vidt angår de specifikke regler om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger, navnlig regulering for så vidt angår anvendelsen af målretnings- og forstærkningsteknikker.

Forslaget behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure, og Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Forslaget om politisk reklame er sat på dagsordenen for rådsmødet (almindelige anliggender) d. 13. december 2022. Formandskabet lægger på rådsmødet op til en drøftelse og vedtagelse af en generel indstilling for det samlede forslag.

Forslaget er en integreret del af Kommissionens "demokratipakke", hvis politiske formål bl.a. er at sikre frie og demokratiske valg ved at beskytte valgenes integritet mod fx forskellige former for manipulation. Kommissionen ønsker også at sikre beskyttelse af fysiske personer, når personoplysninger anvendes som led i målretning og forstærkning af politisk reklame. I demokratipakken er der et stort fokus på den rolle, som digitale platforme har fået i forhold til demokratiet og som følge heraf et ønske om at regulere bl.a. politisk reklame.

Forslagets formål er todelt: For det første at bidrage til et velfungerende indre marked for politisk reklame ved at fastsætte harmoniserede regler for en høj grad af gennemsigtighed i politisk reklame og relaterede tjenester. For det andet at beskytte fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger ved at fastsætte regler for anvendelse af målretnings- og forstærkningsteknikker i forbindelse med politisk reklame. Om Kommissionens forslag og Rådets drøftelser kan særligt fremhæves følgende:

Kapitel I: Almindelige bestemmelser

Der tegner sig et billede af generel opbakning til forslaget anvendelsesområde og definitioner. Definitionen af politisk reklame i den generelle indstilling forventes at omfatte politiske budskaber af, for eller på vegne af en politisk aktør, medmindre budskabet er af rent privat eller kommerciel karakter, *eller* som kan og er designet til at påvirke resultatet af et valg eller en folkeafstemning, en lovgivningsproces eller stemmeadfærd. Forslagets gennemsigtighedsforpligtelser gælder kun i tilfælde, hvor der er tale om politiske reklamer, hvor der er involveret en form for tjeneste, der normalt leveres mod betaling. Reglerne om målretning og forstærkning forudsætter dog ikke, at der er tale om en tjeneste, der normalt leveres mod betaling.

Kapitel II: Gennemsigtighedsforpligtelser i forbindelse med politiske reklametjenester

Forslaget indeholder en række gennemsigtighedskrav i forbindelse med politiske reklametjenester. Gennemsigtighedskravene medfører bl.a., at det på en klar, fremtrædende og utvetydig måde skal fremgå, at der er tale om politisk reklame. Derudover skal politiske reklamer ledsages af en række oplysninger, herunder bl.a. om sponsorens identitet, samt om beløb modtaget af henholdsvis reklameudbyderen og reklameudgiveren, og det skal oplyses, hvis der er anvendt målretning- og forstærkningsteknikker. Herudover stilles der også krav til, at udbydere af politiske reklametjenester skal forholde sig til registrering og videregivelse af de oplysninger, som tilvejebringes i forbindelse med levering af politiske reklametjenester. Blandt medlemslandene synes der at være støtte til forpligtelserne om gennemsigtighed, og der tegner sig et billede af opbakning til tydeligere forpligtelser for de enkelte led i produktionskæden af politisk reklame.

Kapitel III: Målretning og forstærkning af politisk reklame

Forslaget indeholder desuden krav vedrørende målretnings- og forstærkningsteknikker og om videregivelse af oplysninger vedrørende målretning og forstærkning til andre berørte enheder. Det indeholder bl.a. et forbud (med særlige undtagelser) mod at anvende målretnings- eller forstærkningsteknikker, der indebærer behandling af såkaldt ”følsomme personoplysninger” i forbindelse med politisk reklame, herunder personoplysninger om bl.a. etnisk oprindelse, politisk overbevisning eller fagforeningsmæssigt tilhørsforhold. Forslaget indeholder endvidere et forbud mod at anvende målretnings- og forstærkningsteknikker, hvor der behandles personoplysninger om personer, som med rimelig sikkerhed vides at være mindst ét år under den nationalt fastsatte stemmeberettigede alder. Derudover skal politiske reklamer, der anvender målretnings- og forstærkningsteknikker, ledsages af oplysninger, der gør det muligt for den pågældende person at forstå, hvordan målretningen eller forstærkningen er foregået. Blandt medlemslandene synes der at være generel opbakning til bestemmelserne om brugen af målretnings- og forstærkningsteknikker, særligt i tilfælde hvor der behandles følsomme personoplysninger. Samtidig har visse medlemslande tilkendegivet ønske om at skærpe forbuddet mod at anvende målretnings- og forstærkningsteknikker, der indebærer behandling af følsomme personoplysninger i forbindelse med politisk reklame, evt. ved at begrænse eller helt fjerne undtagelserne til forbuddet.

Kapitel 4: Tilsyn og håndhævelse

Forslaget indeholder regler vedrørende tilsyn og håndhævelse af forordningen, herunder en bestemmelse om, at medlemsstaterne fastsætter regler i national lovgivning om bøder eller økonomiske sanktioner, og andre midler, der skal finde anvendelse på udbydere af politiske reklametjenester under deres jurisdiktion, for så vidt angår overtrædelser af forordningen.

Kapitel 5: Afsluttende bestemmelser

Forslaget indeholder desuden regler om Kommissionens aflæggelse af evalueringsrapport om forordningens virkning, om delegerede beføjelser og om forordningens ikrafttrædelse og anvendelse.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF art. 294) medlovgiver. Forslaget er i Europa-Parlamentet forankret i udvalget for Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse (IMCO), ligesom en række øvrige udvalg er involveret i Parlamentets behandling af forslaget. Det forventes pt., at Parlamentet vedtager sit mandat tililogforhandlinger i januar 2023.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslaget om politisk reklame er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Kommissionen vurderer, at den grænseoverskridende karakter nødvendiggør harmoniseret EU-regulering på området for politiske reklamer, da de nuværende nationale regelsæt er forskellige med hensyn til anvendelsesområde, indhold og virkning. Det gør, at der opstår et uensartet sæt af nationale regler med risiko for tiltagende fragmentering til skade for den reelle udøvelse af etableringsfriheden og den frie udveksling af tjenesteydelser i EU. Regeringen er enig i Kommissionens vurdering, idet udbud af politiske reklametjenester, særligt i onlinemiljøer, i sin natur er grænseoverskridende. Regeringen vurderer således samlet set, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Der er på Kulturministeriets og Erhvervsministeriets område ikke lovgivning, om politisk reklame på digitale platforme. Dansk ret indeholder derimod regler på Kulturministeriets område om begrænsning af politisk reklame i fjernsyn (flow tv). Derudover indeholder reklamebekendtgørelsen regler om sponsorerede programmer i radio, fjernsyn og on demand audiovisuelle medietjenester.

Politisk aktivitet er desuden ikke omfattet af markedsføringslovens anvendelsesområde, medmindre den politiske aktivitet kan siges at have karakter af erhvervsvirksomhed. Herudover er behandling af personoplysninger, herunder i forbindelse med politisk reklame i almindelighed reguleret af databeskyttelsesforordningen og -loven. De regelsæt fastsætter ikke specifikke krav med hensyn til behandling af personoplysninger i forbindelse med politisk reklame.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget om politisk reklame vil medføre behov for tilpasning af dansk lovgivning. Bl.a. forventes et behov for at fastsætte regler om de relevante nationale tilsynsmyndigheders sanktionsmuligheder, herunder eksempelvis gennem bødeforlæg, der finder anvendelse på udbydere af politiske reklametjenester under dansk jurisdiktion.

I lyset af forordningsforslaget om politisk reklame, vurderes der ikke at være behov for at ændre i danske regler om visning af politisk reklame som fastsat i love bekendtgørelse nr. 1360 af 9. april 2020 om radio- og fjernsynsvirksomhed og bekendtgørelse nr. 1155 af 18. juni 2020 om reklamer og sponsoring m.v. af programmer i radio, fjernsyn og on demand audiovisuelle medietjenester samt indgåelse af partnerskaber.

Økonomiske konsekvenser

Det samlede forslag om politisk reklame forventes at medføre statsfinansielle konsekvenser, idet der bl.a. vil skulle føres tilsyn med overholdelse af forordningens regler af kompetente nationale myndigheder. Herudover vil en kompetent myndighed skulle agere kontaktpunkt på EU-plan. Det må forventes, at ressourceforbruget vil stige hos den eller de myndigheder, der udpeges til tilsynsmyndigheder, i det omfang forordningen medfører en øget sagsmængde eller en udvidet opgaveportefølje. De økonomiske konsekvenser for den eller de myndigheder, der udpeges til tilsynsmyndigheder er fortsat ved at blive afdækket.

Det bemærkes, at afledte nationale udgifter som følge af EU-retsakter afholdes inden for de berørte myndigheders eksisterende bevillingsramme, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom. Forslaget forventes desuden at medføre væsentlige administrative konsekvenser for de omfattede udbydere af politiske reklametjenester som følge af administrative krav om bl.a. transparens, herunder fx opbevaring og tilvejebringelse af oplysninger i forbindelse med politisk reklame med henblik på tilsyn fra relevante kompetente myndigheder samt anmodninger fra berørte enheder.

8. Høring

Kommissionens forslag om politisk reklame er tidligere sendt i høring i EU-specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål og i specialudvalget for kulturpolitiske spørgsmål med frist den 21. december 2021. Der blev modtaget høringsvar fra Danmarks Radio, TV 2 Danmark A/S, Dansk Industri og Danske Medier, som er reflekteret i samlenotat i forbindelse med forelæggelsen af sagen til Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 3. juni 2022.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemslandene har generelt taget positivt mod forslaget i de tekniske drøftelser i Rådet. Samtidig har nogle medlemslande fortsat opklarende spørgsmål og ønsker om yderligere ændringer i det aktuelle udkast til Rådets generelle indstilling. Ikke desto mindre synes der overvejende at være opbakning til formandskabets ambition om at sikre vedtagelse af en generel indstilling på rådsmødet den 13. december 2022.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter det grundlæggende formål om at fastsætte og harmonisere regler for gennemsigtighed i politisk reklame i EU, herunder i forbindelse med demokratiske valg, samt at beskytte personer, når personoplysninger behandles i forbindelse med politisk reklame.

Regeringen finder det vigtigt for den demokratiske debat, at der generelt skabes større gennemsigtighed om politisk reklame, så borgerne fortsat kan have tillid til de demokratiske budskaber, traditioner og processer i EU, som politisk reklame er en vigtig del af. Derfor er det vigtigt for regeringen, at forslaget ikke forringer legitime politiske aktørers mulighed for at benytte politisk reklame som led i den demokratiske debat.

Regeringen støtter intentionen om, at forslaget skal bidrage til at sikre et indre marked med sammenhængende regler på et område, hvor der i dag er stor national fragmentering.

Regeringen støtter i udgangspunktet en bred definition af politisk reklame, men finder det samtidig vigtigt, at definitionen har en klar afgrænsning. Derudover er det for regeringen centralt, at der er juridisk klarhed over samspillet med øvrig relevant EU-regulering, samt hvilke aktører og hvilke reklamer, der er omfattet af forslagets bestemmelser.

Regeringen stiller sig ligeledes positiv over for de foreslåede krav vedrørende målretnings- og forstærkningsteknikker og om videregivelse af målretnings- og forstærkningsoplysninger til andre berørte enheder.

Regeringen støtter generelt forslagets bestemmelser om tilsyn og håndhævelse, idet effektiv håndhævelse er vigtigt for at sikre en høj efterlevelse af forordningens bestemmelser. Regeringen ser derfor positivt på forslagets formelle krav til samarbejde med myndigheder og relevante enheder. Regeringen ser endvidere positivt på, at der i forslaget er angivet konkrete tidsfrister for, hvornår

anmodninger om oplysninger fra udbydere af politiske reklametjenester skal være besvaret i måneden op til et valg eller en folkeafstemning. Derudover er det vigtigt for regeringen, at rammevilkårene for nyhedsmedier samt små og mellemstore virksomheder understøttes, og at der derfor ikke indføres unødvendige administrative byrder. Hertil har det været vigtigt for regeringen, at nationale myndigheder ikke pålægges nye uforholdsmæssigt store administrative byrder som følge af forslaget.

Endelig støtter regeringen forslagets krav om, at medlemslandene fastsætter regler om sanktioner for overtrædelse af forslaget. Det har dog været centralt for regeringen, at Danmark ikke med forslaget forpligtes til at skulle indføre administrative bøder, idet administrative bøder giver anledning til forfatningsmæssige betænkeligheder.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget om politisk reklame indgik som en del af udenrigsministerens overordnede forelæggelse af Kommissionens demokratipakke d. 20. januar 2022. Der blev oversendt et grund- og nærhedsnotat om forslaget d. 21. januar 2022. Forslaget om politisk reklame har været separat forelagt for Folketingets Europaudvalg af kulturministeren på mødet den 24. februar 2022 til tidlig orientering. Folketingets Europaudvalg har endvidere modtaget en teknisk briefing om forslaget d. 5. maj 2022. Forslaget blev d. 3. juni 2022 forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg af kulturministeren.

2. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 15.-16. december 2022 (udkast til konklusioner)

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 13. december 2022 forventes udkastet til konklusioner for mødet i Det Europæiske Råd den 15. – 16. december præsenteret og drøftet. Udkastet til konklusioner foreligger endnu ikke. På mødet i Det Europæiske Råd ventes en drøftelse af Ukraine/Rusland, energi og den økonomiske situation, sikkerhed og forsvar, det sydlige nabolik samt eksterne relationer, herunder muligvis det transatlantiske forhold og udvidelse.

2. Baggrund

Der afholdes møde i Det Europæiske Råd den 15. – 16. december 2022. I henhold til forretningsordenen for Det Europæiske Råd (artikel 3) forbereder Rådet (almindelige anliggender) møderne i Det Europæiske Råd.

3. Formål og indhold

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 13. december 2022 forventes udkastet til konklusioner for mødet i Det Europæiske Råd den 15. – 16. december præsenteret og drøftet. Udkastet til konklusioner foreligger endnu ikke. Indtil videre er der lagt op til, at der på mødet i Det Europæiske Råd den 15. – 16. december vil være en drøftelse af Ukraine/Rusland, energi og den økonomiske situation, sikkerhed og forsvar, det sydlige nabolik samt eksterne relationer, herunder muligvis det transatlantiske forhold og udvidelse.

Drøftelsen af Ukraine/Rusland vil afhænge af udviklingen op til topmødet, men det forventes, at stats- og regeringscheferne vil drøfte den fortsatte støtte til Ukraine – militært, finansielt og humanitært – samt gøre status på igangsatte arbejdsplaner.

Under punktet om energi og økonomi forventes stats- og regeringscheferne at gøre status over fremdrift i vedtagelse og implementering af afbødende foranstaltninger ifm. energikrisen og, hvis nødvendigt, fastsætte de overordnede politiske rammer for yderligere tiltag. Den generelle økonomiske situation forventes drøftet på Eurozone-topmødet i forlængelse af mødet i Det Europæiske Råd.

Under punktet sikkerhed og forsvar forventes drøftelsen at tage udgangspunkt i arbejdet med implementeringen af EU's strategiske kompas. Drøftelsen forventes at omhandle samarbejdet om øgede forsvarsinvesteringer og udvikling af forsvarskapabiliteter samt eventuelt støtte til EU's partnere via Den Europæiske Fredsfacilitet (EPF).

Dertil forventes det, at stats- og regeringscheferne vil have en strategisk drøftelse om forholdet til EU's sydlige nabolik. Det forventes, at drøftelserne vil tage sit afsæt i den aktuelle geopolitiske situation og dens afledte konsekvenser for bl.a. fødevarerforsyningsikkerhed, energiforsyning og grøn omstilling.

Under eksterne relationer vil der muligvis være en drøftelse af transatlantiske relationer, i lyset af bl.a. den amerikanske Inflation Reduction Act og situationen efter midtvejsvalget i USA. Dertil

er det muligt, at stats- og regeringscheferne vil byde konklusionerne om udvidelsesprocessen fra GAC-rådsmødet d. 13. december velkommen, såfremt der opnås enighed herom.

Dagsordenen kan blive justeret frem mod mødet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Udkastet til konklusioner for Det Europæiske Råd den 15. – 16. december 2022 ventes ikke i sig selv at indebære statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Det er dog muligt, at Det Europæiske Råd vil blive fulgt op af konkrete retsakter, målsætninger, konklusioner eller andet, der vil kunne få sådanne konsekvenser. Konsekvenserne af disse vil først kunne vurderes, når der foreligger konkrete forslag.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Idet der endnu ikke foreligger et udkast til konklusioner, kendes andre landes holdninger ikke på nuværende tidspunkt.

10. Regeringens generelle holdning

Der er tale om en vigtig drøftelse af udkastet til konklusioner for Det Europæiske Råd, som finder sted få dage før mødets afholdelse. Fra dansk side vil man arbejde for at fremme danske synspunkter i forhold til den kendte dagsorden.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

3. Den landespecifikke retsstatsdialog

KOM (2022) 0500

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 13. december 2022 forventes en drøftelse af fem landekapitler i Kommissionens årlige retsstatsrapport, som blev offentliggjort i juli 2022. Det drejer sig om hhv. Polen, Portugal, Rumænien, Slovenien og Sverige. Kommissionen forventes indledningsvist at præsentere landekapitlerne. Efterfølgende vil der være mulighed for, at medlemsstaterne kan stille spørgsmål til de enkelte landekapitler, som de pågældende medlemslande vil kunne besvare. Fra dansk side støtter man Kommissionens indsats for at øge monitoreringen af retsstatsforholdene i medlemslande. Danmark bakker ligeledes op om, at den årlige retsstatsdialog suppleres af landespecifikke drøftelser på baggrund af Kommissionens retsstatsrapport.

2. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde den 13. juli 2022 sin tredje årlige retsstatsrapport. Rapporten redegør for retsstatsforholdene på tværs af EU og særskilt i de enkelte medlemslande.

Som led i indsatsen for at styrke retsstatsprincippet i EU's medlemslande lagde Kommissionen i en meddelelse fra juni 2019 op til, at Kommissionen på årlig basis skulle udarbejde en retsstatsrapport. Formålet med rapporten er at monitorere efterlevelsen af retsstatsprincippet på tværs af EU's medlemslande for bedre rettidigt at kunne identificere problematiske tendenser og dermed forebygge, at de udvikler sig til deciderede problemer. Forslaget fik bred opbakning blandt medlemslandene.

Rapporten baserer sig på skriftlige bidrag fra samtlige medlemslande samt på anerkendte kilder såsom Venedig-Kommissionen og GRECO. Derudover har Kommissionen gennemført landebesøg under udarbejdelsen af rapporten, som har fundet sted virtuelt grundet COVID-19-situationen. Rapporten indeholder for første gang konkrete, landespecifikke anbefalinger til at forbedre retsstatstilstanden.

Rapporten udgør et solidt grundlag for at vurdere retsstatssituationen på tværs af EU. Samtidig tilvejebringer rapporten grundlaget for Rådets årlige dialog om retsstatsprincippet, som indebærer først en horisontal drøftelse af retsstatssituationen i EU og dernæst en landespecifik drøftelse. Årets horisontale drøftelse blev gennemført på rådsmødet (almindelige anliggender) den 20. september 2022. På rådsmødet (almindelige anliggender) den 13. december 2022 er der lagt op til landespecifikke drøftelse af de næste fem landekapitler i protokollær rækkefølge (Polen, Portugal, Rumænien, Slovenien og Sverige). På nuværende tidspunkt er der blevet gennemført landespecifikke drøftelser af 20 medlemslande, og i løbet af de kommende år vil alle medlemslande derved "komme under luppen".

3. Formål og indhold

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 13. december 2022 forventes en drøftelse af fem landekapitler i Kommissionens retsstatsrapport (Polen, Portugal, Rumænien, Slovenien og Sverige). Kommissionen forventes indledningsvist at præsentere landekapitlerne. Der vil efterfølgende være mulighed for, at medlemslandene kan engagere sig i dialogen om de enkelte landekapitler og stille spørgsmål til de pågældende medlemslande.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet, erhvervslivet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

En række medlemslande, herunder Danmark, har løbende udtrykt støtte til Kommissionens øgede monitorering af retsstatsforholdene på tværs af EU og i de enkelte medlemslande.

Enkelte lande har modsat været mere kritiske over for Kommissionens øgede monitorering.

Der forventes samlet set opbakning til Kommissionens rapport samt det tjekkiske formandskabs initiativ om at fortsætte retsstatsdialogen på baggrund af rapporten efter samme metode som under de seneste formandskaber.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen finder det centralt, at alle medlemslande lever op til EU's grundlæggende værdier, herunder demokrati og retsstatsprincippet. Efterlevelse af retsstatsprincippet er helt centralt for både legitimiteten og effektiviteten af samarbejdet mellem EU's medlemslande, inkl. det indre marked. Regeringen bakker derfor varmt op om Kommissionens initiativ om løbende at monitorere og drøfte efterlevelsen af retsstatsprincippet.

Retsstatsrapporten er et nyttigt redskab til at identificere mulige, negative tendenser og til rettidigt at forebygge, at de udvikler sig til deciderede problemer, som det efterfølgende er vanskeligt at rette op på. Regeringen finder samtidig, at Kommissionens retsstatsrapport og retsstatsdialogen i Rådet er et nyttigt supplement til artikel 7-procedurerne, EU-Domstolens virke og retsstatsmekanismen.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

4. Lovgivningsmæssig programmering: Fælles erklæring om EU's lovgivningsmæssige prioriteter for 2023-2024

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Europa-Kommissionen offentliggjorde den 18. oktober 2022 sit arbejdsprogram for 2023. På rådsmødet (almindelige anliggender) ventes formandskabet at præsentere et udkast til en fælles erklæring om arbejdsprogrammet. Regeringen støtter generelt op om formålet med den lovgivningsmæssige programmering og finder det vigtigt at sikre et godt samarbejde mellem institutionerne om det løbende lovgivningsarbejde.

2. Baggrund

Europa-Kommissionen offentliggjorde den 18. oktober 2022 sit arbejdsprogram for 2023 med i alt 43 varslede nye initiativer. De udstukne initiativer er fordelt på de seks overordnede ambitioner i kommissionsformand Ursula von der Leyens politiske retningslinjer. Det drejer sig om:

1. ”En europæisk grøn pagt”, hvor der lægges op til: en revision for EU’s indre elmarked, skabelse af en EU-brintbank, revision af EU’s affaldsrammedirektiv, fremsættelse af forslag til lovgivning om nye genomteknikker, gennemgang af EU’s dyrevelfærdslove, etablering af en omfattende ramme for bæredygtige fødevarer-systemer, et initiativ om beskyttelse, bæredygtig forvaltning og genopretning af jordbunden i EU, arbejde med at gøre godstransporten mere miljøvenlig samt et initiativ om forgrønning af virksomheders vognparker.
2. ”Et Europa klar til den digitale tidsalder”, hvor der lægges op til: EU-retsakt om kritiske råstoffer, revision af direktivet om forsinkede betalinger, et initiativ om virtuelle verdener, en patentlicenspakke, screening for og registrering af asbest i bygninger, et nyt radiofrekvenspolitikprogram, en meddelelse om det indre marked, et direktiv om yderligere udvikelse og opgradering af anvendelse af digitale værktøjer og processer inden for selskabsret, en mobilitetspakke om bl.a. data, samt en henstilling om piratkopiering af liveindhold.
3. ”En økonomi, der tjener alle”, hvor der lægges op til: evaluering af hvordan den flerårige finansielle ramme fungerer, hvilket kan medføre en revision, evaluering af den økonomiske styring, anden pakke med nye egne indtægter, ramme for indkomstbeskatning (BEFIT), forbedring af dataadgangen inden for finansielle tjenesteydelser med en ramme for åben finansiering, revision af EU’s regler om betalingstjenester, digital euro, omfang og virkninger af eurosedlers og -mønters status for lovligt betalingsmiddel, forbedring af rammen for detailinvesteringer, forslag om en rådshenstilling om udvikling af socioøkonomiske rammebetingelser, et lovgivningsinitiativ om foreningers grænseoverskridende aktiviteter, styrket kvalitetsramme for praktikophold samt revision af forordningen om lufthavnsslots.
4. ”Et stærkere Europa i verden”, hvor der lægges op til: en fælles meddelelse om en EU-rumstrategi for sikkerhed og forsvar, en fælles meddelelse om en ny dagsorden for Latinamerika og Caribien, en fælles meddelelse om ajourføring af EU-strategien for maritim sikkerhed samt fastsættelse af en sanktionsramme rettet mod korrupsion.
5. ”Fremme af vores europæiske levevis”, hvor der lægges op til: en samlet tilgang til mental sundhed, anerkendelse af tredjelandsstatsborgeres kvalifikationer, digitalisering af rejsedokumenter og lettelse af rejser, revision af direktivet om bekæmpelse af seksuelt misbrug af

børn, et akademi for cybersikkerhedskompetencer, en rådshenstilling om en ajourført ramme for læringsmobilitet, revision af rådshenstillingen om røgfrie miljøer samt en henstilling om kræftformer, der kan forebygges med vaccination.

6. ”Nyt skub i det europæiske demokrati”, hvor der lægges op til: en pakke om forsvar af demokratiet, herunder et initiativ til beskyttelse af EU’s demokratiske sfære mod udenlandsk indflydelse, ajourføring af den lovgivningsmæssige ramme for bekæmpelse af korruption samt et EU-handicapkort.

Som en del af arbejdsprogrammet har Kommissionen desuden fremlagt en liste over otte nye forslag til regulatorisk forenkling – den såkaldte REFIT-øvelse – herunder målrettet revision af lovgivningen om registrering, vurdering og godkendelse af kemikalier (REACH), en liste over 116 prioriterede sager, som Kommissionen opfordrer medlovgiverne til at komme i mål med, samt ét annulleret og ét forslag, som man lægger op til at trække tilbage.

Det følger af den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning mellem Rådet, Kommissionen og Europa-Parlamentet fra 2016, at de tre institutioner sammen skal styrke EU’s årlige og flerårige programmering med afsæt i Kommissionens årlige arbejdsprogram. Formålet er på årlig basis at identificere de sager, som bør have særligt prioritet i lovgivningsarbejdet på tværs af institutionerne, for derved også i praksis at sikre reel samordning af tilrettelæggelsen af lovgivningsarbejdet i hhv. Europa-Parlamentet og Rådet. Med afsæt i Kommissionens arbejdsprogram har de tre institutioner indledt dialog om en kommende fælles erklæring om den lovgivningsmæssige programmering for 2023. Et udkast til den fælles erklæring er endnu ikke modtaget.

3. Formål og indhold

På rådsmødet ventes en præsentation af udkast til den fælles erklæring fra Europa-Parlamentet, Rådet og Europa-Kommissionen om den lovgivningsmæssige programmering for 2023 med henblik på godkendelse.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal på lige fod med Rådet og Kommissionen godkende den fælles erklæringen fra de tre institutioner.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Fælleserklæringen om den lovgivningsmæssige programmering for 2023 ventes i sig selv ikke at have konsekvenser for EU’s budget, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Der vil blive taget konkret stilling til eventuelle konsekvenser i forbindelse med behandlingen af de enkelte forslag fra Kommissionens arbejdsprogram, når de fremlægges.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er forventningen, at der vil være bred opbakning til udkastet til fælleserklæring om den lovgivningsmæssige programmering for 2023.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt op om formålet med den lovgivningsmæssige programmering, som følger op på Kommissionens tidligere udstukne overordnede ambitioner, der samtidig afspejler prioriteterne i Det Europæiske Råds strategiske dagsorden for 2019-2024.

Regeringen finder det endvidere vigtigt at sikre et godt samarbejde mellem institutionerne om det løbende lovgivningsarbejde for at sikre de bedst mulige rammer for at levere konkrete resultater.

Regeringen vil vurdere de konkrete lovgivningsmæssige forslag, når de fremsættes.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg. Sagen indgår i den lovgivningsmæssige programmering, der kommer i forlængelse af to tidligere drøftelser, herunder om hensigtserklæringen fra Kommissionen, der blev forelagt for Folketingets Europaudvalg den 16. september 2022, og præsentationen af Kommissionens arbejdsprogram for 2023, der blev forelagt skriftligt for Folketingets partier den 10. november 2022.

5. Det Europæiske Semester 2023 - Roadmap

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Det europæiske semester er på dagsordenen for Rådet (almindelige anliggender) den 13. december 2022 med henblik på præsentation af arbejdsplanen for behandlingen af det europæiske semester 2023 ved det kommende svenske formandskab. Det europæiske semester er en årligt tilbagevendende proces. Regeringen vil tage det kommende formandskabs præsentation af arbejdsplanen for behandlingen af det europæiske semester 2023 til efterretning.

2. Baggrund

EU-samarbejdet om den bredere økonomiske politik følger en årlig procedure ("det europæiske semester"), hvor EU-landene drøfter de økonomisk-politiske udfordringer og den økonomiske politik i de enkelte EU-lande samt euroområdet og EU som helhed. Proceduren for makroøkonomiske ubalancer er også forankret i semesteret og skal identificere eventuelle ubalancer i EU-landene, fx tab af konkurrenceevne, uholdbare løn- og prisudviklinger, for høj privat og offentlig gæld mv. Det europæiske semester munder hvert år ud i landespecifikke anbefalinger til EU-landene pba. de økonomisk-politiske drøftelser og analyser, herunder analyserne vedr. makroøkonomiske ubalancer.

Rådet (almindelige anliggender) forventes alene af forholde sig til kalenderen for det europæiske semester 2023, mens drøftelser af indholdet af semestret drøftes i Rådet for Økonomi og Finans (ECOFIN).

Foreløbig forventet kalender for det europæiske semester i 2023:

- **November 2022:** Det europæiske semester indledes med offentliggørelse af Kommissionens årlige undersøgelse for bæredygtig vækst. Kommissionen offentliggør dertil varslingsrapporten vedr. makroøkonomiske ubalancer og anbefalinger til euroområdet som helhed for 2023. Dette blev offentliggjort 22. november i år.
 - o For en detaljeret gennemgang af Kommissionens pakke af 22. november 2022 og dens hovedelementer, henvises til Finansministeriets samlenotat, som oversendt til Folketinget d. 24. november 2022.
- **Januar 2023:** Rådet for Økonomi og Finans ventes at vedtage rådskonklusioner om den årlige undersøgelse for bæredygtig vækst og varslingsrapporten, hvor også anbefalingerne til euroområdet som helhed ventes vedtaget.
- **Marts 2023 (forventet):** Det Europæiske Råd forventes at vedtage generelle retningslinjer for EU-landenes økonomiske politik samt at tiltræde anbefalingerne til euroområdet før de formelt ventes vedtaget af Rådet (ECOFIN). Anbefalingerne til euroområdet som helhed godkendes og vedtages alene af eurolandene (og gælder kun eurolandene).
- **April 2023 (senest ultimo):** EU-landene offentliggør nationale reformprogrammer samt konvergens- og stabilitetsprogrammer.

- Maj-juni 2023 (forventet): Kommissionen offentliggør vurderinger af landenes nationale reformprogrammer og konvergens- og stabilitetsprogrammer, landerapporter samt dybdegående analyser for lande med risici for makroøkonomiske ubalancer (identificeret i varslingsrapporten for 2023).

Kommissionen fremlægger dertil udkast til anbefalinger vedr. landenes finanspolitik (de landespecifikke anbefalinger).

- Juni-juli 2023 (forventet): EU-landene vedtager anbefalinger vedr. landenes finanspolitik.

I løbet af 2. halvår 2023 færdiggør medlemslandene deres nationale finanslove i overensstemmelse med de nationale procedurer.

3. Formål og indhold

På rådsmødet forventes det kommende svenske formandskab at præsentere arbejdsplanen for det europæiske semester i 2023.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv direkte statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Det makroøkonomiske samarbejde og overvågning under det europæiske semester vil kunne have positive samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser, i det omfang det bidrager til at understøtte bæredygtig vækst og beskæftigelse i EU-landene.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre landes holdning kendes ikke på nuværende tidspunkt, men der ventes generelt opbakning til gennemførelsen af det europæiske semester 2023. Landene forventes at tage præsentationerne til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen vil tage det kommende formandskabs præsentation af arbejdsplanen for behandlingen af det europæiske semester 2023 til efterretning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

6. Opfølgning på feedbackarrangement i forbindelse med Konferencen om Europas fremtid

KOM-dokument foreligger ikke

Revideret notat. Rettelser markeret med streg i margen.

1. Resumé

Konferencen om Europas fremtid blev formelt afsluttet den 9. maj 2022, hvor Konferencens bestyrelse overleverede den endelige rapport til formændene for hhv. Europa-Parlamentet, Kommissionen og Rådet. Institutionerne har forpligtet sig til at undersøge, hvordan de effektivt vil følge op på rapporten inden for deres respektive kompetenceområder og i overensstemmelse med de eksisterende traktater. På rådsmødet den 13. december 2022 ventes en opfølgning på afholdelsen af et feedbackarrangement den 2. december 2022 i Bruxelles, hvor institutionerne vil give feedback til borgere, som deltog i Konferencen. Regeringen finder det vigtigt, at der sker en seriøs opfølgning på Konferencen. Opfølgningen bør fokusere på at sikre konkrete, politiske resultater for borgerne, mens fokus på institutionelle reformer bør begrænses.

2. Baggrund

Konferencen om Europas fremtid udsprang bl.a. af et løfte, som kommissionsformand Ursula von der Leyen afgav i forbindelse med udpegningen af den nye EU-Kommission i 2019. Det var oprindeligt planen, at Konferencen skulle være lanceret i foråret 2020, men starten måtte udskydes pga. COVID-19. Formændene for Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen underskrev d. 10. marts 2021 en fælles erklæring, som bl.a. fastsatte tidsrammen og den overordnede struktur for Konferencen.

Forud for Konferencens officielle åbningsceremoni d. 9. maj 2021 i Strasbourg blev Konferencens centrale, digitale platform for borgerdialogerne lanceret d. 19. april 2021. En række møder i de såkaldte europæiske borgerpaneler blev afholdt i efteråret 2021 og foråret 2022. Hertil kom i alt 6 plenarforsamlinger. Arbejdet blev afsluttet på plenarforsamlingen d. 29.-30. april 2022, hvor der forelå omtrent 320 forslag inden for Konferencens ni temaer. Forslagene blev videregivet til Konferencens bestyrelse, der på den baggrund udarbejdede den endelige rapport. Rådet tog ikke individuel stilling til de enkelte forslag som led i Konferencen, men afventede opfølgningen på den endelige rapport efter Konferencens afslutning.

Konferencen har været understøttet af den samtidige gennemførelse af nationale debatter om Europas fremtid. I Danmark bevilligede Europa-Nævnet 3,8 millioner kroner til afholdelse af 188 arrangementer over hele landet med tilknytning til Konferencen.

Forud for indledningen af Konferencen var Danmark blandt initiativtagerne til et non-papir sammen med 11 andre medlemslande, der sigtede mod at holde fokus under Konferencen på at fremme et effektivt EU, der leverer konkrete, politiske resultater til gavn for borgerne og at øge EU's demokratiske legitimitet, herunder gennem øget åbenhed om EU's lovgivningsarbejde samt ved at overveje muligheder for at styrke de nationale parlamenters rolle i EU's daglige arbejde.

I opfølgning heraf tog Danmark – sammen med Nederlandene og Tyskland – initiativ til en åbenhedsalliance, der blev lanceret d. 23. september 2021 ved en såkaldt åbenhedspledge, som samtlige medlemslande siden tilsluttede sig, foruden Kommissionen, en række medlemmer af

Europa-Parlamentet og Den Europæiske Ombudsmand. Den 9. marts 2022 var udenrigsministeren – sammen med tyske og nederlandske ministerkolleger – vært for et online åbenhedsarrangement med deltagelse af EU's ombudsmand, Kommissionen og en række borgere.

I forbindelse med afslutningen på Konferencen tog Danmark og Sverige initiativ til et non-papir, som i alt 13 lande tilsluttede sig, der tog afstand fra uovervejede og forhastede traktatændringsprocesser og institutionelle reformer.

Rådssekretariatet har foretaget en analyse af forslagene, der konkluderer, at kun 18 ud af de omtrent 320 forslag ville kræve traktatændringer for at blive fuldt implementeret. I sin State of the Union-tale d. 14. september 2022 annoncerede kommissionsformanden, at hun støtter nedsættelsen af et konvent. Desuden annoncerede kommissionsformanden, at hun ville gøre borgerpaneler mere permanente, samt at flere forslag i Kommissionens lovgivningsprogram for næste år ville følge op på forslag fra Konferencen, herunder lovgivning om mental sundhed.

Den 2. december 2022 afholdes et feedbackarrangement i Bruxelles, hvor hhv. Kommissionen, Europa-Parlamentet og Rådet kan give feedback til borgere, som deltog i Konferencen.

3. Formål og indhold

Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke detaljerede oplysninger om den kommende drøftelse på rådsmødet. Det er forventningen, at Rådet vil følge op på feedbackarrangementet, der afholdes den 2. december i Bruxelles.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vedtog resolutioner i både januar og juli 2020 om dets ønsker og forventninger til Konferencen. Parlamentet lagde her op til, at Konferencen skulle beskæftige sig med en bred vifte af emner, heriblandt også en række institutionelle spørgsmål om blandt andet indførelse af transnationale lister ved valg til Europa-Parlamentet og udvælgelsen af spidskandidater til posten som kommissionsformand. Europa-Parlamentet tilsluttede sig d. 4. marts 2021 fælleserklæringen om rammerne for Konferencen, som formændene for Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen underskrev d. 10. marts 2021.

Europa-Parlamentet vedtog to resolutioner – hhv. d. 4. maj og d. 9. juni 2022 – om opfølgning på Konferencen, som begge bl.a. opfordrede til en aktivering af Traktatens artikel 48 om nedsættelse af et konvent med henblik på at drøfte ændringer af Traktaten. Europa-Parlamentet arbejder desuden på et konkret forslag om igangsættelse af processen om ændring af Traktaten, inklusive specifikke indholdsmæssige ønsker hertil.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Konferencen om Europas fremtid indebærer ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelses-

niveauet. Det kan dog ikke udelukkes, at opfølgningen på den afsluttende rapport på Konferencen vil kunne medføre omtalte konsekvenser, såfremt det måtte ske i form af konkrete forslag til beslutninger. Konsekvenserne heraf kan først vurderes, når de konkrete forslag foreligger.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er forventningen, at medlemslandene vil fremhæve nødvendigheden af en seriøs opfølgning på forslagene fra Konferencen samt berøre proces og metodologi herfor. En stor kreds af medlemslande er generelt imod en uovervejede og forhastet igangsættelse af en proces for ændringer af traktaten, mens en mindre gruppe, inklusive enkelte større medlemslande, er mere åbne over for eventuelle ændringer af traktaten på sigt.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringens holdning er, at der har været tale om en idékonference, hvor borgerne skulle være i centrum. Konferencen er ikke et beslutningsorgan, men regeringen finder det vigtigt, at borgernes idéer bliver taget alvorligt, og at der sker en seriøs opfølgning.

Opfølgningen på Konferencen bør så vidt muligt fokusere på politisk indhold og pege på konkrete, politiske resultater via EU-samarbejdet inden for rammerne af de strategiske prioriteter, som Det Europæiske Råd tidligere har vedtaget, og den eksisterende traktat. Samtidig bør fokus på institutionelle reformer i opfølgningen på Konferencen begrænses.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt skriftligt for Folketingets Europaudvalg d. 13. oktober 2022.